

Reflektioner och rekommendationer från miljöuppföljning av socialnämnden (SN) och vård- och omsorgsnämnden (VON) i samband med klimat- och miljöutskottets sammanträde 5 maj 2026

Huddinge beslutade i december 2025 om ett nytt miljöprogram. Huvudsyftet med miljöprogrammet är att peka ut riktningen för kommunens miljöarbete till och med år 2029 för att uppnå globala och nationella miljömål.

Samtliga kommunala nämnder och bolag omfattas av hela miljöprogrammet. I delmålen har enskilda nämnder och bolag pekats ut som särskilt berörda av delmålet, vilket innebär att dessa verksamheter har särskild bäring på måluppfyllelsen.

1. Generellt om miljöarbetet

Med ett nytt miljöprogram behöver kommunen fortsätta utveckla och prioritera sitt miljöarbete. Kommunens framgång i miljöarbetet beror på alla aktörers medverkan och i vilken omfattning nämnder, bolag och förvaltningar omsätter målen i sin planering och genomförande i sina egna verksamheter.

För att bättre förstå det arbete som sker, behov och utmaningar i kommunens olika verksamheter, önskas svar på frågorna:

- *Vad tycker ni är er verksamhets främsta bidrag till kommunens miljö- och klimatarbete?*
- *Vad ser ni är era främsta utmaningar kopplat till verksamhetens miljöarbete?*

Reflektioner och rekommendationer

SN och VON anser att styrkan i miljöarbetet är att den är decentraliserad och att medarbetarna har en stor roll i miljöarbetet, som även anpassas efter lokala förutsättningar för att genomföra åtgärder där de har störst effekt. Miljöstrategerna anser att det är mycket bra att SN och VON aktivt arbetar tillsammans med miljösamordnaren och miljöombuden och att andelen verksamheter med miljöombud även ingår som indikator i nämndernas respektive verksamhetsplan.

Det är bra att miljöspendsanalysen används för att identifiera områden där SN och VON har utmaningar sett till klimatutsläpp. Många av de generella utmaningarna i miljöarbetet som angetts är sådana som även behöver hanteras inom hela kommunen, men det är viktigt att kommunens förvaltningar bedriver sitt eget arbete samt kommunicerar sina behov och utmaningar, exempelvis genom sina miljösamordnare. Detta gäller till exempel infrastruktur för omställning till fossilfria transportmedel, ekonomiska avvägningar vid upphandlingar och beställningar av miljövänliga livsmedel och varor/produkter samt svårigheter att följa upp externa parter miljöarbete.

2. Kommunen ska aktivt arbeta för att minska transporternas klimatpåverkan, främja hållbara transportlösningar och bidra till klimatomställningen genom arbete med miljöprogrammets delmål *1.1 Minskade geografiska utsläpp av växthusgaser i takt med Parisavtalets 1,5-gradersmål* och delmål *1.2 Minskad klimatpåverkan från transportsektorn*. Utsläppen från transporter står för majoriteten av de geografiska utsläppen i Huddinge och är därför ett viktigt område att jobba med.
 - *Hur arbetar SN och VON för att fortsätta minska utsläppen från tjänsteresor samt övriga transporter inom verksamheten?*

Reflektioner och rekommendationer

SN och VON hanterar frågan om utsläpp från transporter på ett strukturerat sätt där avvägningar görs gentemot verksamhetens övriga behov och mål. Gällande omställning till fossilfri fordonsflotta går arbetet framåt. Däremot vore det bra om SN och VON kan genomföra beställningar av samtliga fossilfria fordon under 2026, även om alla inte kan levereras under 2026, nu när en kommungemensam upphandling av fossilfria fordon finns.

Miljöstrategerna hoppas få ta del av resultaten från inventeringen av cykelanvändning i tjänsten samt undersökning av förvaring och laddning av cykelbatterier.

3. I kommunens miljöprogram 2026–2029 finns delmålet *1.6 Minskad klimatpåverkan från konsumtion* som berör samtliga av kommunens nämnder och helägda bolag.
- *Hur jobbar SN och VON för att öka andelen inköp av miljömärkta/miljöcertifierade varor och produkter i sina verksamheter?*
 - *Hur fortlöper SN och VONs arbete för att minska matsvinn och klimat- och miljöpåverkan från livsmedelsinköp inom måltidsserverande verksamheter?*

Reflektioner och rekommendationer

Det är positivt att ett aktivt arbete pågår för att skapa förutsättningar för en bra måltidsverksamhet som även tar hänsyn till miljöaspekterna.

Exempelvis genom att arbeta med minskat matsvinn. Det är mycket positivt att även miljöombuden involveras som nyckelpersoner i detta arbete. Exemplet där ett test med tre olika hinkar för matavfall ställs fram för att få info om varför maten slängs, skulle kunna vara ett utvecklingsområde. Här skulle exempelvis miljöombuden kunna vara till hjälp.

Det är positivt att arbetet med att öka andelen miljömärkta varor och produkter pågår, och det är förståeligt att det är svåra avvägningar gentemot ekonomi. Det är även bra att man arbetar vidare med frågan om ersättningsvaror. Som en stor del i kommunens beställare av livsmedel och måltidsverksamheter är det dock viktigt att hitta en väg framåt där fler miljövänliga varor och produkter köps in. Här finns utvecklingspotential och samarbete med olika delar av kommunen kan komma behövas i det vidare arbetet. Miljöstrategerna tar också med sig frågan och diskuterar vidare med miljösamordnarna.

4. I miljöprogrammet finns ambitionen att minska klimatpåverkan från konsumtion (delmål 1.6) samt minska avfallsmängderna (delmål 4.1) genom att skapa förutsättningar för cirkulära kretslopp samt att underlätta för invånare och företag att återbruka och återvinna.
- *Hur arbetar SN och VON för att underlätta återbruk och återvinning?*
 - *Vad ser ni för utmaningar i arbetet med cirkularitet framöver inom era verksamheter?*

Reflektioner och rekommendationer

Det är positivt att höra att det nya systemet Palats används av SN och VON för att underlätta återbruk och att även brukare involveras i återbruk och återvinning. Det är ett intressant och viktigt arbete som bedrivs genom datakvarnen, bussgruppen, elektronikdemonteringen, barnkällaren, Solfagra, Aktivitetshuset m.fl.

5. I kommunens miljöprogram finns delmål 4.3: *Minskad användning och spridning av farliga ämnen*, som kan skada natur, människor och andra organismer. I arbetet med farliga ämnen har kommunens verksamheter bland annat arbetat utifrån kommunens handlingsplan för gifter i miljön.
- *Hur går det för SN och VON med åtgärder utifrån Handlingsplan Gifter i miljön?*

Reflektioner och rekommendationer

Bra att aktiviteter finns för genomförande av Handlingsplan gifter i miljön för att minska användningen och spridningen av farliga ämnen och kemikalier från verksamheterna samt att införandet av kemikaliehanteringssystemet Chemgroup påbörjats.